

PROTIMONOPOLNÝ
ÚRAD
SLOVENSKEJ
REPUBLIKY

Usmernenie Protimonopolného úradu Slovenskej republiky o podrobnostiach pri zjednodušenom oznámení koncentrácie

01. 06. 2021

1. Toto usmernenie stanovuje podrobnosti a postup v súvislosti s oznamovaním niektorých koncentrácií Protimonopolnému úradu Slovenskej republiky (ďalej len „úrad“) podľa zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „**zákon**“). Ide o typy koncentrácií uvedených v § 1 ods. 3 vyhlášky č. 189/2021 Z. z. ktorou sa ustanovujú náležitosti oznámenia koncentrácie (ďalej len „**vyhláška**“). Vo všeobecnosti ide o prípady koncentrácií, ktoré úrad schvaľuje v prvej fáze a nevznikajú pri nich súťažné obavy, pokiaľ však nenastanú špecifické okolnosti, ktoré je potrebné zohľadniť v individuálnych prípadoch.
2. Rozsah náležitostí požadovaných pre oznámenie koncentrácie podľa § 9 zákona stanovuje podľa § 64 písm. b) zákona vykonávací všeobecne záväzný právny predpis - vyhláška, ktorá obsahuje podrobný popis požadovaných náležitostí a postup pri predkladaní oznámenia koncentrácie. Oznámenie koncentrácie sa prekladá podľa vzoru, ktorý je uvedený v prílohe č. 1 vyhlášky. Ustanovenie § 9 ods. 3 zákona predpokladá tiež možnosť zúžiť rozsah podkladov a informácií požadovaných vyhláškou. Ak sú dôvodom pre zúženie rozsahu predkladaných informácií a podkladov prípady koncentrácií uvedené v § 1 ods. 3 vyhlášky, môže oznamovateľ koncentrácie predložiť oznámenie koncentrácie s náležitosťami podľa odseku 1 písm. a) až e) a i) až l) vyhlášky. V takýchto prípadoch sa oznámenie koncentrácie predkladá podľa vzoru, ktorý je uvedený v prílohe č. 2 vyhlášky (ďalej len „**zjednodušené oznámenie koncentrácie**“). Oznamovateľ v rámci oznámenia koncentrácie uvedie, ktoré z kritérií podľa § 1 ods. 2 vyhlášky je dôvodom na podanie zjednodušeného oznámenia koncentrácie a mal by predložiť informácie a podklady tak, aby úrad vedel posúdiť, či boli splnené podmienky na pre použitie zjednodušeného oznámenia koncentrácie.
3. Okrem zúženia rozsahu podkladov a informácií v rámci podania zjednodušeného oznámenia koncentrácie je možné aj v ďalších prípadoch požiadať úrad podľa § 9 ods. 3 zákona o zúženie rozsahu informácií a podkladov. Zjednodušené oznámenie koncentrácie teda nevyklučuje možnosť na žiadosť podnikateľa zo strany úradu povoliť aj ďalšie zúženie informácií a podkladov nad rámec vzoru uvedeného v prílohe 2 vyhlášky, z dôvodu, že určité informácie nie sú ani nemôžu byť oznamovateľovi známe alebo z dôvodu, že určité údaje nie sú pre posúdenie predmetnej koncentrácie podstatné.¹
4. Cieľom zavedenia zjednodušeného oznámenia koncentrácie je cielenejšia a efektívnejšia kontrola koncentrácií úradom a najmä menšie zaťaženie podnikateľov v prípadoch, ktoré nevyžadujú hlbšiu súťažnú analýzu.

¹ § 2 ods. 2 a ods. 3 vyhlášky

Typy koncentrácií, pri ktorých je možné predložiť zjednodušené oznámenie koncentrácie

5. Podľa vyhlášky môže byť predložené zjednodušené oznámenie koncentrácie, ak dôvodom na zúženie rozsahu predkladaných informácií a podkladov podľa § 9 ods. 3 zákona je niektorý z prípadov koncentrácií špecifikovaných v § 1 ods. 3 písm. a) až c) vyhlášky.
6. Tieto prípady koncentrácií zahŕňajú najtypickejšie situácie, kedy v dôsledku koncentrácie bežne nedochádza k významným prekážkam efektívnej hospodárskej súťaže na relevantnom trhu, a teda nie je dôvod na predkladanie všetkých podkladov a informácií podľa prílohy č. 1 vyhlášky.

V rámci splnenia kritéria podľa § 1 ods. 3 písm. vyhlášky sa možnosť predloženia zjednodušeného oznámenia koncentrácie viaže okrem iného na neexistenciu horizontálnych prekrytí resp. vertikálnych prepojení alebo trhové podiely pod stanovenú hranicu, z čoho vyplýva, že predovšetkým je dôležité vymedziť relevantné trhy, na ktorých pôsobia účastníci koncentrácie, pričom pojem účastník koncentrácie zahŕňa aj každého podnikateľa uvedeného v § 1 ods. 2 vyhlášky².

Prahové hodnoty pre horizontálne a vertikálne vzťahy sa uplatňujú na každú prijateľnú alternatívnu definíciu tovarového a priestorového relevantného trhu, ktorá odôvodnene prichádza v danom prípade do úvahy. Je teda dôležité, aby východiskové definície tovarového a priestorového relevantného trhu boli v oznámení koncentrácie dostatočne presné a aby oznamovateľ predložil všetky alternatívne definície tovarových a priestorových relevantných trhov, ktoré odôvodnene prichádzajú do úvahy v danom prípade (prihliadnuc na kritériá vymedzenia tovarovej a priestorovej dimenzie trhu, prax Komisie, iných súťažných orgánov)³ spolu s ich odôvodnením, čo umožní úradu posúdiť, že prahové hodnoty uvedené v bode 6 písm. b) tohto usmernenia neboli dosiahnuté.

² Podľa § 1 ods. 2 vyhlášky ako aj na účely tohto usmernenia pojem účastník koncentrácie zahŕňa aj každého podnikateľa, ktorý a) a) kontrole priamo alebo nepriamo účastníka koncentrácie b) je kontrolovaný priamo alebo nepriamo účastníkom koncentrácie c) kontrolovaný priamo alebo nepriamo podnikateľom podľa písm. a). V texte tohto usmernenia sa zároveň pre účastníka koncentrácie a s ním prepojených podnikateľov používa tiež pojem ekonomická skupina účastníka koncentrácie. Po zavedení konceptu podnikateľa v zákone došlo v oblasti posudzovania koncentrácií k nastaveniu procesu ekonomického spájania sa podnikateľov (ako ekonomických skupín) priamo cez základný koncept podnikateľa a došlo k vypusteniu slovného spojenia „podnikateľa prepojený s účastníkom koncentrácie“ z jednotlivých ustanovení vyhlášky. Koncept toho, kto v rámci posudzovania koncentrácií patrí do ekonomickej skupiny však zostáva nezmenený. § 1 odsek 2 vyhlášky v tejto súvislosti zavádza pojem účastník koncentrácie na účely vyhlášky z dôvodu, že v niektorých ustanoveniach vyhlášky je stále potrebné vnímať podnikateľa samostatne, nie cez ekonomickú skupinu. Takýmito sú napríklad ustanovenia s informáciami o kontrole a personálnych prepojeniach alebo napríklad informácie o vyčíslení obratu pre posúdenie, či kontrola podlieha kontrole úradu. Definícia pojmu účastník koncentrácie vyplýva z pojmu, ktorý bol predtým definovaný pre pojem podnikateľ prepojený s účastníkom koncentrácie.

³ Môže ísť o prípady, kedy nie je napríklad ustálená tovarová dimenzia trhu (napr. zastupiteľnosť kamenných predajní a internetových predajní pokiaľ ide o určité typy tovarov alebo napr. zastupiteľnosť tovarov slúžiacich na rovnaký účel avšak inému typu zákazníkov apod.) alebo priestorová dimenzia trhu (trh národný alebo širší ako národný, prípadne naopak, môže ísť o lokálne trhy).

Alternatívne vymedzenia tovarových relevantných trhov a priestorových relevantných trhov, ktoré zahŕňajú Slovenskú republiku by mali byť účastníkom konania predložené úradu tak, aby úrad vedel posúdiť, že ani pri najužšom možnom vymedzenom tovarovom a priestorovom relevantnom trhu, ktorý v prípade danej konkrétnej koncentrácie odôvodnene prichádza do úvahy, predmetná koncentrácia nevyvoláva súťažné obavy.

Zmena zo spoločnej na výlučnú kontrolu

7. Prvým z príkladov koncentrácií, kedy môže byť predložené zjednodušené oznámenie koncentrácie, je koncentrácia spočívajúca v nadobudnutí výlučnej kontroly účastníkom koncentrácie, ktorý pred koncentráciou vykonával nad nadobúdaným podnikateľom spoločnú kontrolu s iným podnikateľom.⁴
8. Okrem prípadov koncentrácií uvádzaných v bode 20 písm. d) tohto usmernenia, koncentrácie spočívajúce v takomto prípade zmeny spoločnej kontroly na kontrolu výlučnú, nespôsobujú také zmeny v podmienkach hospodárskej súťaže na relevantnom trhu, ktoré by mohli byť identifikované ako súťažná obava. V takýchto prípadoch nedochádza oproti situácii pred koncentráciou k podstatnej zmene, keďže súčasný nadobúdateľ výlučnej kontroly už mal v nadobúdanom podnikateľovi kontrolný vplyv prostredníctvom spoločnej kontroly.

Neexistencia horizontálneho prekrytia ani vertikálneho prepojenia

9. Zjednodušené oznámenie koncentrácie je možné predložiť v prípadoch koncentrácií, v ktorých v dôsledku koncentrácie nevznikne horizontálne prekrytie ani vertikálne prepojenie aktivít účastníkov koncentrácie, čo znamená, že pre všetky alternatívne vymedzenia tovarových a priestorových relevantných trhov, ktoré pripadajú do úvahy platí, že
 - žiaden z účastníkov koncentrácie nepôsobí na rovnakom tovarovom relevantnom trhu a priestorovom relevantnom trhu zahŕňajúcom územie Slovenskej republiky ako iný účastník koncentrácie a zároveň
 - žiaden z účastníkov koncentrácie nepôsobí na trhu, ktorý je trhom dodávok alebo trhom odbytu vo vzťahu k tovarovému relevantnému trhu a priestorovému relevantnému trhu zahŕňajúcemu územie Slovenskej republiky, na ktorom pôsobí iný účastník koncentrácie.⁵
10. Takéto koncentrácie bežne nespôsobujú obavy z narušenia hospodárskej súťaže, okrem špecifických prípadov, ktoré sú uvádzané v bode 20 tohto usmernenia. V tomto prípade ide o koncentrácie tzv. konglomerátneho charakteru, pri ktorých podnikatelia rozširujú portfóliu svojich aktivít, no nedochádza k posilneniu ich

⁴ Vid' napr. rozhodnutie úradu č.2013/FK/3/1/015, <http://www.antimon.gov.sk/2013fk31015/>

⁵ Vid' napr. rozhodnutie úradu č. 2013/FK/3/1/003, <http://www.antimon.gov.sk/2013fk31003/>

postavenia na trhoch, na ktorých pôsobili pred koncentráciou, ani nedochádza k vytvoreniu alebo posilneniu vertikálnej integrácie podnikateľov.

Podiely na trhu

11. Ďalšia skupina koncentrácií, pri ktorých je možné predložiť zjednodušené oznámenie koncentrácie, sa vzťahuje na prípady, kedy medzi účastníkmi koncentrácie síce existuje horizontálne prekrytie a/alebo vertikálne prepojenie, avšak trhové podiely v dôsledku koncentrácie neprevýšia stanovené hodnoty. Pre všetky alternatívne vymedzenia tovarových relevantných trhov a priestorových relevantných trhov, ktoré pripadajú do úvahy teda platí, že:

- spoločný trhový podiel účastníkov koncentrácie na rovnakom tovare relevantnom trhu a priestorovom relevantnom trhu zahŕňajúcom územie Slovenskej republiky je v dôsledku koncentrácie menej ako 15% (jedná sa o horizontálny vzťah) a zároveň
- ak účastník koncentrácie pôsobí na relevantnom trhu, ktorý je trhom dodávok alebo trhom odbytu vo vzťahu k relevantnému trhu, na ktorom pôsobí iný účastník koncentrácie a ich individuálny alebo spoločný trhový podiel na ktoromkoľvek z týchto trhov, ktoré priestorovo zahŕňajú územie Slovenskej republiky, je menej ako 30 %, bez ohľadu na to, či medzi nimi je alebo nie je dodávateľsko-odberateľský vzťah (jedná sa o vertikálny vzťah)⁶.

12. Keďže koncentrácie podnikateľov pôsobiacich na relevantných trhoch, ktoré sú vo vertikálnom vzťahu⁷, na rozdiel od koncentrácií podnikateľov, ktorí pôsobia na rovnakých relevantných trhoch, neeliminujú priamy súťažný tlak konkurentov, v prípade vertikálnych koncentrácií kritérium trhového podielu na predloženie zjednodušeného oznámenia koncentrácie je vyššie ako v prípade horizontálnych koncentrácií, a to menej ako 30 %.

Kritérium trhového podielu menej ako 30 % musí spĺňať či už spoločný trhový podiel dosiahnutý ekonomickou skupinou účastníka koncentrácie alebo spoločne ekonomickými skupinami, do ktorých patria účastníci koncentrácie, a to na každom z relevantných trhov, ktoré sú vo vertikálnom vzťahu.

13. Koncentrujúci sa podnikatelia pôsobia na relevantných trhoch vo vertikálnom vzťahu, ak účastník koncentrácie pôsobí na relevantnom trhu, ktorý je trhom dodávok alebo trhom odberu vo vzťahu k relevantnému trhu, na ktorom pôsobí iný účastník koncentrácie, pričom priestorový relevantný trh zahŕňa územie Slovenskej republiky.

Nie je pritom podstatné, či medzi účastníkmi koncentrácie a s nimi prepojenými podnikateľmi existuje dodávateľsko-odberateľský vzťah.

⁶ Vid' napr. rozhodnutie úradu č. 2014/FH/3/1/004, <http://www.antimon.gov.sk/2014fh31004/>

⁷ Pozri Usmernenia o posudzovaní nehorizontálnych fúzií podľa nariadenia Rady o kontrole koncentrácií medzi spoločnosťami, Ú.v. C 265, 18. 10. 2008.

14. Za každého účastníka koncentrácie sa okrem jeho trhového podielu berie do úvahy trhový podiel podnikateľov prepojených s účastníkom koncentrácie v rámci jeho ekonomickej skupiny.
15. V týchto prípadoch je obzvlášť dôležité zdôrazniť, že uvedené kritérium trhového podielu menej ako 15 % alebo menej ako 30% musí platiť pre všetky alternatívne vymedzenia tovarových relevantných trhov a priestorových relevantných trhov.
16. V prípade, ak má koncentrácia súčasne horizontálne aj vertikálne aspekty, uvedené podmienky je potrebné splniť súčasne. Ak medzi účastníkmi existuje horizontálne prekrytie aj vertikálne prepojenie a len v prípade horizontálneho prekrytia je podiel pod stanovenú hranicu a z hľadiska vertikálneho presahuje 30% (alebo naopak), takáto koncentrácia nie je vhodná pre zjednodušené oznámenie koncentrácie.
17. Koncentrácie, pri ktorých sú splnené vyššie uvedené podmienky, bežne nespôsobujú obavy z narušenia hospodárskej súťaže, okrem špecifických prípadov, ktoré sú uvádzané v bode 20 tohto usmernenia.

Výnimky

18. V rámci posudzovania, či koncentrácia patrí do jednej z kategórií stanovených v § 1 ods. 3 písm. a) až c) vyhlášky, úrad zoberie do úvahy, či podmienky na uplatnenie zjednodušeného oznámenia koncentrácie boli oznamovateľom koncentrácie jasne preukázané. Keďže identifikácia relevantných trhov (ich tovarovej a priestorovej dimenzie) je podstatná v rámci tohto hodnotenia, oznamovateľ koncentrácie je zodpovedný za identifikáciu všetkých možných alternatív relevantných tovarových a priestorových trhov, ktoré prichádzajú do úvahy, na ktoré by oznamovaná koncentrácia mohla mať vplyv a za poskytnutie údajov a informácií vzťahujúcich sa k takto definovaným trhom.⁸
19. Aj napriek tomu, že v prípade koncentrácií patriacich do kategórií uvedených v § 1 ods. 3 písm. a) až c) vyhlášky sa zvyčajne nepredpokladá, že by mohli značne narušiť účinnú hospodársku súťaž na relevantnom trhu, môže nastať situácia, kedy je výnimočne potrebné ich hlbšie preskúmanie, a teda zjednodušené oznámenie koncentrácie je na rozhodnutie o koncentrácii nepostačujúca. V takom prípade úrad v súlade s § 9 ods. 3 zákona oznamovateľa vyzve, aby oznámenie koncentrácie doplnil, prípadne aby predložil úplné oznámenie koncentrácie podľa § 1 ods. 1 vyhlášky na vzore uvedenom v prílohe č. 1.
20. Príklady koncentrácií, ktoré nie sú vhodné na uplatnenie zjednodušeného oznámenia koncentrácie a v ktorých ho úrad nebude akceptovať:

⁸ Ako aj pri plnom oznámení koncentrácie aj pri zjednodušenom oznámení koncentrácie môže podľa § 39 ods. 2 písm. b) zákona úrad z vlastného podnetu zrušiť rozhodnutie podľa § 11 ods. 1, 2 alebo ods. 3 alebo podľa § 25 ods. 2 písm. c) a vydať nové rozhodnutie podľa § 11 ods. 1, 2, 3, 6 alebo ods. 7, ak je rozhodnutie založené na neúplných alebo nepravdivých informáciách, ktoré boli poskytnuté účastníkom koncentrácie.

- a) Prípád koncentrácie, kedy je ťažké definovať relevantné trhy alebo určiť podiely účastníkov koncentrácie na relevantnom trhu.
- b) Prípád koncentrácie, v ktorej sa vyskytujú špecifické okolnosti uvedené v Usmernení Komisie na posudzovanie horizontálnych fúzií alebo v Usmernení Komisie na posudzovanie nehorizontálnych fúzií.⁹
- c) Prípád koncentrácie, pri ktorej dôjde v dôsledku koncentrácie k situácii, že najmenej dvaja účastníci koncentrácie sú prítomní na úzko súvisiacich trhoch¹⁰ a to najmä v prípade ak jeden alebo viacerí účastníci koncentrácie majú individuálny podiel 30 % alebo viac na tovarovom trhu, ktorý je úzko súvisiacim trhom pre trh, na ktorom pôsobí iný účastník koncentrácie.¹¹
- d) Prípád koncentrácie spočívajúcej v zmene zo spoločnej na výlučnú kontrolu, ak sa v dôsledku odstránenia vplyvu rôznych záujmov podnikateľov pôvodne spoločne kontrolujúcich spoločný podnik môže posilniť strategická trhová pozícia podnikateľa nadobúdajúceho výlučnú kontrolu. Takáto koncentrácia môže viesť k súťažným obavám napríklad ak je spoločný podnik priamym konkurentom podnikateľa nadobúdajúceho výlučnú kontrolu a nadobúdateľ aj spoločný podnik budú mať podstatnú kombinovanú trhovú pozíciu a ak koncentrácia odstráni stupeň nezávislosti, ktorú mal spoločný podnik pred koncentráciou.¹²
- e) Prípád koncentrácie, kedy úrad alebo Európska Komisia nerozhodoval v prípade predchádzajúcej akvizície spoločnej kontroly spoločného podniku, ktorý je účastníkom koncentrácie.
- f) Prípád koncentrácie, v rámci ktorého je potrebné posúdiť koordinačné účinky v konaní o koncentrácii, ktorou dochádza k získaniu kontroly viacerými podnikateľmi podľa § 7 ods. 1 písm. b) zákona.
- g) Prípád koncentrácie, kedy oznamovateľ požiada o posúdenie obmedzení hospodárskej súťaže z hľadiska, či sa jedná o obmedzenia, ktoré sú priamo súvisiace a nevyhnutné na uskutočnenie koncentrácie.
- h) Prípád koncentrácie, kedy tretia strana vyjadrí odôvodnené obavy z narušenia hospodárskej súťaže vyplývajúce z oznámenej koncentrácie, ktorých obsah predbežne nasvedčuje tomu, že oznámená koncentrácia môže viesť k zníženiu účinnej súťaže.

Záver

⁹ Usmernenie na posudzovanie horizontálnych fúzií podľa nariadenia Rady o kontrole koncentrácií medzi podnikmi, OJ C31, 5.2.2004, najmä bod 20 a Usmernenia o posudzovaní nehorizontálnych fúzií podľa nariadenia Rady o kontrole koncentrácií medzi spoločnosťami, Ú.v. C265, 18.10.2008, najmä bod 26.

¹⁰ Tovarové trhy úzko súvisia, ak sú tovary komplementárne alebo sú obvykle kupované rovnakou skupinou odberateľov na rovnaký účel použitia.

¹¹ Pozri Usmernenia o posudzovaní nehorizontálnych fúzií podľa nariadenia Rady o kontrole koncentrácií medzi spoločnosťami, Ú. v. C265, 18.10.2008, str. 6, najmä recital 25 v bode V.

¹¹ Napríklad prípady Európskej komisie: COMP/M.5141 KLM/Martinair 17. 12. 2008; COMP/M.2908 Deutsche Post/DHL (II) 18. 09. 2002

¹² Napríklad prípady Európskej komisie: COMP/M.5141 KLM/Martinair 17. 12. 2008; COMP/M.2908 Deutsche Post/DHL (II) 18. 09. 2002

21. Pokiaľ sú splnené podmienky podľa § 1 ods. 3 vyhlášky a ak sa nevyskytnú špecifické okolnosti, úrad zvyčajne vydá rozhodnutie, ktoré buď neobsahuje odôvodnenie, alebo ak odôvodnenie obsahuje, toto spravidla obsahuje len uvedenie účastníkov koncentrácie, sektora, prípadne relevantného trhu, na ktorom účastníci pôsobia tzv. zjednodušené odôvodnenie (ďalej len „zjednodušené rozhodnutie“). Takéto rozhodnutie úrad vydá v lehote podľa § 35 ods. 1 zákona.

22. Úrad považuje za dôležitú súčasť celého procesu posudzovania koncentrácií prednotifikačné kontakty. V rámci týchto kontaktov majú účastníci koncentrácie možnosť neformálne prerokovať koncentráciu so zástupcami úradu pred tým, ako ju oznámia úradu v súlade s § 9 ods. 1 resp. § 9 ods. 4 zákona.

Skúsenosti úradu v prípadoch, kedy úrad vydával rozhodnutie so zjednodušeným odôvodnením ukázali, že aj takéto prípady môžu viesť ku komplikovaným otázkam (napr. pri definícii trhu), ktoré by sa mali prednostne vyriešiť pred oznámením koncentrácie. Oznamovateľovi koncentrácie sa teda odporúča, aby využil inštitút prednotifikačných kontaktov aj ak žiada úrad, aby rozhodol o koncentrácii na základe zjednodušeného oznámenia koncentrácie.

23. Tento materiál nemá záväzné účinky. Úrad však vyjadruje svoju vôľu postupovať v súlade s jeho obsahom. Konkrétny prípad si v závislosti od špecifických okolností prípadu môže vyžadovať odchýlky od týchto všeobecných pravidiel.